

1944. XI. 4. A HÍD A VÍZBE ZUHANT

1944. november 2.

Százai már bitorolja a hatalmat.

Százezrekkel robognak a tehervonatok a frontra, százezrekkel pedig a náci koncentrációs táborok felé. És Budapesten szájról szájra jár a hír: — A náciak aláaknázzák a pesti hidakat!

És valóban: halálfejes gépkocsikon egérszürke egyenruhás SS-műszakiak trinitrotoluollal tömött ládákat raknak ki a Pozsonyi út elején. Aztán éjszaka — amikor már hallani a szovjet ágyúk sortüzeit — az SS-leányok csikorgó csigákon a pillérek kamrákba gyömöszölik a gyilkos robbanótöltetet.

1944. november 4.

Szombat, délután háromnegyedik.

A Madách téren egy diáklány próbál a túlsúfolt 48-as villamosra feltolakodni. Éppen hogy sikerül. Molnár Erzs. Csak a motor-kocsi peronján jut neki valami hely. Ahogy a villamos halad a Margit-híd felé, mind többen nyomakodnak fel. A Nyugati táján felbödülnek a szirénák. A kisleány elsápadva szorítja melléhez az aktatáskáját, esernyőjét. Mintha az segítene valamit.

A villamos a hidra gördül. Soha még ilyen vészjóslóan nem dübörgtek a pályatest vaslemezei.

A kocsisor elhagyja az első pillért, lassan közelít a sziget lejáróhoz. Aztán — borzalmas robbanás.

— Álljon meg! Nem hallja? Megállni!

— Légitámadás!
— Meneküljünk!
— Segítségek!

Bábeli hangzavar. Csikorgó fékezéssel torpan meg a villamos a szigeti megálló előtt.

Molnár Erzsit a kocsi belsejéből kirontó, esztévesztett tömeg fölemeli, és repül, repül. Meg kéne kapaszkodni, de nincs mibe. Aztán arca esik. A földön továbbhemperedik. Ha nem volna rajta vasutas nagyapja vastag posztóköpenyéből alakított télikabátja, talán minden csontja pozdorjává törne. Föltápasz-

Molnár Erzsébet 1944-ben

kodik, megint fellökik. Csak annyit lát: az úttesten egy stráfkocsi dübörög megrakva lisztesszákkal. Egy óriási német katonai teherautó vadul dudálva előz a híd közepén.

Akkor újabb döbbenetes erejű dörej hallatszik, és kékvörös lángszlop csap az ég aljára. Félájultan látja: a teherautó a magasba repül, hármát bukfacezik, a két muraközi eltűnik a stráfkocsi előtt, lisztvihar tornádótölcsére borítja el az eget.

Aztán még egy fültépő robbanás... nagy fény... rettentő forróság... majd... sötétség.

Erzsébet édesapja

postaaltiszt, a Dob utcai hivatalban dolgozik.

Egyszerre... pokoli dörrenést hall. Kiejti kezéből a levélköteget, s a falnak tántorodik: „Úristen! Mi történt?” Csak percek múlnak el, és valaki azt kiáltja mellette:

— Emberek! A Margit-híd a legelőbe röpült!

Molnár József ösztönösen az órájára néz. „A... a kislányom... éppen most megy haza... ebédelni, a... Margit-hídon át!”

Mondhat akárki akármit, fölkapja a kabátját és rohan ki. Az Erzsébet körüton, a Teréz körüton hosszú oszlopokban állnak a sárga villamosok. Szent István körút, Nagy és Eichner-féle húszúter. Katonai kordon.

— Vissza! Vissza! Nem lehet továbbmenni!

Vad lendülettel áttöri a csatárláncot, és rohan a part felé, nem éri utol senki.

Eltűnt! Nincs többé! Mint a házgerincek a ködből, emelkednek ki az árból a híd roncsai. Villamosok,

teherautók lógnak rajta mindenütt. A piszkossárga, örvénylő Dunán katonai motorosónakok száguldoznak. A rakpart kövén az Országházig mozdulatlan emberi testek hevernek. És a honvédek csáklói újabb és újabb holttesteket húznak ki a vízből.

— Erzsé! — zokogja, és járja sorra a szerencsétleneket. Nincs köztük! A Markó utcába! A mentőkhöz!

Ott sincs! Kígyó utca, Fővárosi Temetkezési Vállalat! Az ajtófélfára rajszóggal felbiggyesztve, kézzel sebtében felfirkantott névsor! Egy... tizenöt... huszonhat... harminché... negyvenegy... nincs! Nincs köztük.

Rókus-kórház!... Ágnyilvántartó!...

Izgatott-gyors lapozás és — nincs, nincs!

Még egyszer a mentőkhöz. Hátha. Egy holtfáradt sofőr imbolyog be.

— Fiúk! Az egyik sebesült zsebében egy levelezőlapot találtunk. A címzése csak két betű: M. E. És a lakcím...

Molnár József kitépi a lapot a kezéből.

— Hol van a kislányom? Hol fekszik? Él?

— Amikor bevittük a János-kórházba — mondja a sofőr —, akkor még élt.

Irány a Lánchíd! A Vérmező! A Széll Kálmán tér! Se a lábát, se a szívét nem érzi, rohan fuldokló zihálással. Éjfél után kettő...

Nem akarják beengedni. Aztán mégis beeresztik. Körtermeken tántorog végig. Reszketve hajlik a nyöszörgő betegek, haldokló sebesültek fölé. A negyedik körteremben fiatal orvosnő lép melléje.

— Kit tetszik keresni? Barna hajú kislány?... Igen, erre tessék jönni! Légó lámpa kék fénye villan ágyról ágyra. Molnár József felsír: — Ő az... Erzsé!

A fiatal orvosnő megkapja a síró postás kezét:

— Hozzá ne nyúljon! A legkisebb mozdulat is a kislány halálát okozhatja! Súlyos koponyaalapú törés. Szegénykét a katonák szedték le a lezuhant hídrész rúcsáról. A vastag posztó nagykabátja akad fent az egyik rúd csomkján. A vízbe lógott, derékig. A víz elvitte a cipőit... Injekciókat kap negyedóránként...

1964. november 4.

Családi fényképet készítettek a Margit-hídon.

A lencsém előtt Molnár bácsi, Molnár néni, Hosszú Pál és Hosszú Pálné. Azaz Molnár Erzsébet és két gyereke. HUNYADY JÓZSEF

